

TAMERA
ALEXANDEROVÁ

VIANOCE
v CARNTONE

CHVÁLA PRE TAMERU ALEXANDEROVÚ

„*Vianoce v Carntone* som si skutočne užila! Tamera Alexanderová vyjadruje bolesť a utrpenie života vdovy počas občianskej vojny, zatiaľ čo nás pozýva zhlboka sa nadýchnuť, uvoľniť a ponoriť sa do príbehu Jakea a Aletty. Tento nežný lúboštný príbeh dvoch ranených ľudí, ktorých cesty spojí Boh, aby sa zahojili, je knihou, ktorú si čitateľka užije kedykoľvek – ale obzvlášť na Vianoce!“

– FRANCINE RIVERSOVÁ,
autorka bestsellerov *Vykúpená láska* a *Hlas vo vetre*

„Zahreje vás humor a romantiku (a recepty) si vychutnáte v sladkej druhej šanci na lásku, ktorú Tamera Alexanderová prináša v lúboštnom príbehu vdovy a raneného vojaka. Prekrásny vianočný darček pre čitateľov odkiaľkoľvek!“

– JULIE KLASSENOVÁ, autorka bestselleru *Panie z Ivy Cottage*

„História, utrpenie a hrdinka vo *Vianociach v Carntone* prinášajú nový pohľad na domáci front počas občianskej vojny v Tennessee. Ďakujeme, Tamera, že skladáš česť našej strane.“

– ELIZABETH R. TRESCOTTOVÁ, manažérka zbierok,
Fond Bitky pri Frankline: Domy Carnton a Carter

„Na stránkach *Vianoc v Carntone* Tamera Alexanderová zobrazuje silné emócie turbulentných čias americkej histórie. Alettino utrpenie cítite v srdci.“

– JOANNA STEPHENSOVÁ, kurátorka,
Fond Bitky pri Frankline: Domy Carnton a Carter

„Živý pohľad do histórie Nashvillu. Vynikajúci historický lúboštný román s jemnou líniou o viere, ktorá dodáva príbehu hĺbku, znova dokazuje, že nebudete ľutovať, ak siahnete po románe od Tamery Alexanderovej!“

– USA Today

*V*IANOCE
v CARNTONE

TAMERA
ALEXANDEROVÁ

*V*IANOCE
v CARNTONE

Copyright © 2017 by Tamera Alexander

Originally published in English under the title *Christmas at Carnton*
by arrangement with Thomas Nelson,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.
All rights reserved.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného povolenia
vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená
do vyhľadávacieho systému ani prenášaná v žiadnej forme ani žiadnym
spôsobom – napríklad elektronicky, kopírovaním, nahrávaním.
Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Slovenské vydanie:
Copyright © i527.net, s. r. o., 2023
www.i527.net

ISBN 978-80-8249-115-2

*S milujúcou spomienkou na moju matku
June Whitehead Gattisovú,
svokru Claudette Harris Alexanderovú
a svokra Freda J. Alexandra.*

*Chýbate nám každý deň,
ale najmä na Vianoce.*

Sarah, moja láska k Tebe nehynie.

Zdá sa, že ma s Tebou spája mocnými putami, ktoré nezlomí nič, len Všemohúci; a predsa moja láska k vlasti doráža na mňa ako silný vietor a odnáša ma neodvratne, aj so všetkými tými reťazami, na bojisko.

– úryvok z posledného listu, ktorý Major Sullivan Ballou napísal manželke počas občianskej vojny (1864)

MILÁ ČITATEĽKA,

keď som v roku 2007 prvýkrát navštívila Carnton, moju predstavivosť aj moje srdce oslovili osudy ľudí, ktorí tu žili a pracovali. Opakovane som sa pristihla, ako premýšľam o týchto ľuďoch a čo sa stalo medzi múrmi domu Carnton v posledných dňoch občianskej vojny a v rokoch, ktoré nasledovali. Takže keď sa mi naskytla príležitosť napísať trilógiu o Carntone – novela, ktorú teraz držíš v ruke, je úvodom k trojdielnej sérii – bola som nadšená.

Vianoce v Carntone sa začínajú v novembri 1863, približne rok pred Bitkou o Franklin. Únia (ktorú v 19. storočí nazývali federálnou armádou) a Konfederácia roztrhli tieto kedysi spojené štáty a národ je vo vojne, ktorá obracia brata proti bratovi a trhá rodiny – a krajinu – na kusy. Avšak aj v týchto temných časoch americkej histórie vidíme svetlo pretrvávajúcej viery a nádeje v životoch ľudí, ktorí prinášajú svetlo a poznanie do našich stále príliš rozdelených Spojených štátov.

Úsilie ľudí, ktorí tu boli pred nami, najmä v tomto období americkej histórie, je pre mňa veľkým povzbudením. Inšpiruje ma ich vytrvalá viera v Ježiša Krista a ich odhodlanie držať sa toho, čo je najdôležitejšie, toho, čo ich skutočne spája, napríklad

večnej nádeje, ktorú nachádzame v skutočnom význame Vianoc. Dúfam, že tá budú inšpirovať tiež.

Blížim sa k dokončeniu prvého carntonského románu, ktorý vyjde na jeseň 2018. Ak si nenavštívila Plantáž Carnton vo Frankline v Tennessee, dúfam, že to zväziš. Nikdy nesmieme zabudnúť na našu minulosť, v prvom rade, aby sme neopakovali tie isté chyby, ale tiež preto, aby sme sa poučili zo skúseností tých, ktorí – na oboch stranách vojny – milovali svoju vlasť tak vášnivo a hlboko, ako sa vidí len zriedka.

Nakoniec ti želám šťastné Vianoce a dúfam, že si užiješ zbierku receptov, ktoré som priložila na zadných stránkach. Rada by som sa dozvedela, ako sa ti vydarili!

Ďakujem, že si mi zverila svoj čas. Je to poklad, ktorý nikdy neberiem na ľahkú váhu.

Žehnám z Carntonu.

Tamera Alexanderová

KAPITOLA 1

13. NOVEMBER, 1863

FRANKLIN, TENNESSEE

34 KILOMETROV JUŽNE OD NASHVILLU

„Veľmi pekné stehy, pani Prescottová.“
Aletta zdvihla hlavu, pretože nezačula zamestnávateľa prichádzať. Sústredila sa na prácu, rozhodnutá v to popoludnie opustiť fabriku načas. Bol to významný deň a Andrew sa bude tešiť. Jej syn potreboval toto povzbudenie. Obaja ho potrebovali.

„Ďakujem vám za milé slová, pán Bodeen.“

„Vaša práca je vždy vynikajúca, pani Prescottová. Každý steh je rovný a úhľadný a všetky dokonale rovnaké.“

Vďačne sa usmiala, aj keď v jeho hlase postrehla niečo negatívne. Niežeby pán Bodeen niekedy znel veselo. Bol slobodný, nebol omnoho starší ako ona, ale vždy pôsobil nešťastne. Nespokojný, melancholický muž. Lenže ako si môže zdravý a zdatný muž zachovať sebaúctu, nieto ešte pýchu, keď sa rozhodol zostať a pracovať v továrni miesto toho, aby sa pripojil k mužom, ktorí opustili domov a blížnych, aby bojovali vo vojne?

Ako to spravil jej milovaný Warren.

Hrdlo jej zovreli emócie. Bude to vždy tak bolieť? Prehltla. Uplynul skoro mesiac odo dňa, keď dostala list z ministerstva vojny, ale stále sa zdráhala uveriť, že je preč. Možno keby mohla ešte posledný raz vidieť jeho telo, lepšie by prijala, že –

„Môžem s vami hovoriť v kancelárii, pani Prescottová?“

„Vo vašej kancelárii, pane?“ Aletta ustrnula uprostred stehu a pozrela ponad rady šičiek k hodinám na stene fabriky. Štvrt na päť. Do skončenia zmeny je ešte skoro hodina. Potom ucítila tie pohľady.

Obzrela sa, ale zahliadla ostatné ženy len rýchlo skláňať hlavy späť k práci. Okrem jednej. Na opačnom konci fabriky. Aletta ju poznala. Marian, tak si myslela, že sa volá. V textilke Chilton začali pracovať v rovnaký deň. Marian si brala kabát a tašku – a z očí si utierala slzy.

„Pani Prescottová,“ pokynul jej pán Bodeen. „Do kancelárie, prosím.“

Aletta odložila rozpracovaný kus odevu. Bola podráždená, že ho musí nechať nedošíťý, hoci väčšia časť z nej cítila, že nedokončené stehy budú jej najmenším problémom.

Nasledovala ho uličkou, potom poza rady kolegýň a klopanie opätokov jej čižiem odmeriavalo sekundy napätia, ktoré v miestnosti rýchlo narastalo.

Ukázalo sa, že kancelária pána Bodeena je podstatne lepšie izolovaná od vonkajšieho chladu ako hala fabriky a Aletta si trela ruky, aby privítala teplo a zároveň utíšila nervy. Hánky mala stuhnuté a napuchnuté od dlhých hodín šitia. Ale stačila spomienka na to, čo prekonal Warren, aby také pochabé sťažnosti zapudila.

Vždy si dával pozor, aby v listoch neprezradil o vojne priveľa detailov. Avšak v jednu noc, keď bol v apríli na priepustku doma – ten posledný raz, čo ho videla – po tom, čo zahnal všetky

pochybnosti, či ho ešte priťahuje, ležal vedľa nej v tme a rozprával do skorých ranných hodín. Rozprával o bitkách, o živote v tábore, o nespočetných priateľoch, ktorých vo vojne získal – a stratil. „Boli mi takí blízki ako akýkoľvek brat,“ šepkal, stískal ju silnými rukami a na koži ju hrial jeho dych. „Jeden chlapík bol priamo odtiaľto, z Franklinu. Emmett Zachary. Páčil by sa ti, Lettie. Možno by si sa niekedy mohla stretnúť s jeho ženou Kate.“

Nikdy ho nepočula toľko rozprávať. Tak nespútane, akoby jeho duša oťažela natoľko, že ju nedokázal uniesť sám. Slova mi jej v mysli maľoval nezmazateľné obrazy. Obrazy, ktoré by si želala vymazať, keby na nich neboli Warrenove odtlačky prstov.

Čokoľvek z neho bolo niečím, čoho sa chcela držať.

Dala si záležať na tom, aby vyhládala Kate Zacharyovú a dvakrát sa dokonca stretli na čaji. Ale zdalo sa, že dni a týždne len tak preleteli a Kate nevidela od toho popoludnia, keď ju navštívila, aby jej priniesla list, ktorý dostala z ministerstva vojny. „... *padol v boji a priniesol tú najvyššiu obeť láske k domovu a obrane krajiny,*“ znelo v ňom.

Správa dorazila len dva dni po tom, čo dostala náhlivo napísanú správu od Warrena, v ktorej jej hovoril, že sa mu darí pomerne dobre a že jej napísal ďalšie dva listy, ktoré jej čoskoro pošle. Nikdy neprišli.

Čo by dala za to, aby ich teraz mala. Aby ho mala späť.

„Prosím, sadnite si, pani Prescottová.“

Aletta spravila, o čo ju pán Bodeen požiadal, a jej pohľad dopadol na rukou písaný zoznam položený na stole. Je to zoznam mien? Keď si sadala, pokúsila sa prizrieť bližšie. Hore nohami sa ťažko čítal, ale predsa –

Bola si celkom istá, že zahliadla meno Marian, kolegyne, ktorá pred chvíľou plakala. Aletta preglgla a do hrudníka sa jej zadravovala panika.

„Pani Prescottová, viete, ako veľmi si vážime vašu prácu. Ako ste –“

„Prosím, neberte mi prácu, pán Bodeen. Dajte mi menej hodín, ak potrebujete, ale –“

„Pani Prescottová, ja –“

„Meškám so splátkou hypotéky, pán Bodeen. A naplniť špajzu je výzva už teraz. V obchode mi dal pán Steward na sekeru, koľko mohol, ale neviem, čo budem –“

„Želal by som si, aby k tomuto nemuselo prísť, madam, ale –“

„Mám syna, pane. Andrewa. Má šesť rokov. Presne dnes.“ Pokúsila sa usmiať, ale nedokázala to. „Aj teraz na mňa čaká, pretože máme –“

„Pani Prescottová!“ Hlas mal ostrý. „Prosím, nestážujte mi to ešte viac. Ste výnimočná pracovníčka a napísal som vám skvelé odporúčania. Čo je viac, než robím pre ostatné.“ Cez stôl jej posunul papier.

Ochromená Aletta naň len upierala zrak, pretože slová na stránke sa jej pred očami rozpíjali.

„Počas vojny zákazníci nekupujú toľko oblečenia, ako zvykli. A jednoducho nemáme dosť práce pre krajčírky, ktoré sme zamestnali. Mrzí ma to. Boli ste jednou z posledných žien, ktoré sme prijali, takže sa to zdá spravodlivé.“

„Ale len pred chvíľou ste ma chválili. Vraveli ste, že vždy odvediem výbornú prácu.“

„Viem, čo som vravel, pani Prescottová.“ Odvrátil zrak. „Dúfal som, že... to zmierni ten úder.“

Zažmurkala a priložila si ruku na brucho s pocitom, že jej vrazil, ako by povedal Warren. Trvalo týždne nájsť túto prácu a to bolo pred rokom – po tom, čo prišla o miesto v pekárni. Mesto Franklin bolo teraz v oveľa horšej ekonomickej situácii ako vtedy. Pred pár mesiacmi okupácia mesta armádou Federácie životnú úroveň obyvateľov Franklinu ochudobnila, najmä

v súvislosti s posádkami vojakov táboriacich v pevnosti Granger a jej okolí, kým tisíce konfedačných vojakov číhali v zákopoch vzdialených len zopár kilometrov od nich.

Ale podľa nedávnych správ v novinách sa federačná armáda presunula ďalej na juh a v pevnosti zanechala iba malú posádku. Neprítomnosť vojakov Federácie v meste týmto správam dodávala váhu.

Pán Bodeen sa zdvihol, takže to spravila aj ona. Myslel mala zahmlenú.

„Pani Prescottová, keďže dnes je piatok, môžete si pri odchode z učárne vyzdvihnúť výplatu za tento týždeň.“

Zúfalo pátrala po ďalších argumentoch, ktoré by ponúkla na svoju obranu, ale žiadne neprichádzali. A keby aj, nemyslela si, že by počúval. Rozhodol sa. Zobrala si odporúčací list, zložila ho a vopchala do vrečka sukne.

O chvíľu neskôr vyšla ochromená z fabriky, nevediac, čo robiť alebo kam ísť. Tak iba šla. A s každým krokom sa k nej útržky rozhovoru v kancelárii pána Bodeena vracali vo vlnách nepochopenia. A hnevu. *Prosím, nestážujte mi to ešte viac.*

Nestážovať to *jemu?*

Mala chuť sa otočiť, vrátiť sa späť k nemu do kancelárie a povedať mu, ako skutočne vyzerajú ťažkosti. Lenže také rozhodnutie by nepochybne znamenalo vzdať sa odporúčacieho listu. Ten zúfalo potrebovala, aby sa odlíšila od záplavy iných žien pátrajúcich po zamestnaní.

Niektoré výklady už boli ozdobené vencami z vetvičiek ihličnanov, iné zdobili rôznofarebné stuhy či vetvičky cezmíny s červenými bobuľkami. Jeden odvážny majiteľ obchodu zavesil nad vchod kyticu imela. Aletta sa však napriek náznakom Vianoc necítila sviatočne. Tento rok nie.

Keď prichádzala k železničnej stanici, na rohu ulice zbadala sedieť muža držiaceho plechový pohár. Žobráci boli v tejto

dobe bežní a škrelo ju, že mu nemá veľmi čo dať. Keď sa priblížila, uvedomila si, že nesedí. Bol po amputácii. Ten muž prišiel o obe nohy. Otočil sa a oči sa im stretli. Jeho mátožný pohľad jej nedovolil odvrátiť zrak.

Bol plavovlasý s červenkastou pokožkou a vôbec nevyzeral ako Warren. Predsa jej však pripomínal manžela. Ako Warren zomrel? Na bojisku, áno, ale mal pri tom bolesti? Ach, v modlitbách verila, že netrpel. Že jeho smrť bola rýchla. Že pri výdychu ešte kráčal vpred a s nádychom už vdychoval nebo.

Načiahla sa do tašky a vytiahla mincu – jednu z tých pár vzácných, čo jej ostali, aj keď do toho zarátala výplatu za tento týždeň – a vhodila ju do pohárika, kde kovovo zacinkala.

„Boh vám žehnaj, madam.“

„Aj vám, pane,“ zašepkala a pokračovala ďalej napriek známemu ťaživému pocitu, ktorý ju tlačil vo vnútri. Prezident Lincoln nedávno vyhlásil, že posledný štvrtok tohto mesiaca má byť vyhradený vďakyvzdaniu a chvále Všemohúceho. Ale, nech jej Boh odpustí, v tejto chvíli sa necítila veľmi vďačná. A bolelo ju čo i len pomyslenie na Vianoce bez Warrena.

Štikútavo sa nadýchla, keď si jej telo pomaly začalo uvedomovať mrazivú zimu. Po dlhej chôdzi premrzla. Spomalila a objala sa rukami, no hlboko vo vnútri cítila triašku. Pritiahla si kabát bližšie k brušku, pretože gombíky už nedokázala zapnúť.

Sedem mesiacov a týždeň. Podľa jej výpočtov jej tehotenstvo trvá už tak dlho.

Vedela to, pretože toľko uplynulo od Warrenovej priepustky. Tak veľmi si dávali pozor, keď boli spolu, alebo sa aspoň snažili. *Dobrý Bože...* Ako to mohla dopustiť? Čo bude robiť? Snažila sa nedovoliť vstúpiť temným myšlienkam, ktoré jej napadali. Je predsa žena viery. Verí v Božiu milostivú starostlivosť.

Boli však momenty ako tento, keď sa jej viera zdala v ťažkom svete príliš krehká. Želala si, aby mohla pred ním svoje myšlienky

skryť. Aby Pán nemohol vidieť pochybnosti, ktoré ju hrýzli, aj keď sa usilovala veriť. Ale on videl všetko. Počul každú nevyslovenú myšlienku. A práve teraz tá pravda nebola príliš povzbudivá.

Ako ďalej kráčala ulicou, vina sa priatelila s obavami.

Keď dosiahla Baker Street, odbočila vpravo. O desať minút neskôr zastala na rohu Piatej avenue a Ulice Vine a pozrela sa na dom o dva vchody ďalej. Ich domov. Skromná rezidencia, ktorú im Warren kúpil pred štyrmi rokmi vďaka pôžičke z Franklinskej banky. Pôžičke, kvôli ktorej sa banka vyhrážala vystáhaním.

A teraz stratila jediný zdroj príjmu. Čelila tomu, že príde o dom, ak nepresvedčí banku, aby jej dopriala viac času. Zvažovala predaj, ale teraz nikto nekupoval. Avšak keď – alebo ak – sa ekonomika konečne zlepší a domy sa opäť začnú predávať, nebude ho môcť predať, ak ju vystahujú. Pokračovala popri svojom dome k neďalekému domu priateľky.

Čakala do neskorého augusta, kým Warrenovi napísala o bábätku, pretože po dvoch potratoch za posledné dva roky si chcela byť istá. V poslednom liste však ich očakávané dieťa nezmenil. Vedel vôbec o bábätku, keď zomieral? Armáda Federácie nedávno zablokovala niektoré južanské prístavy a z konfederáčnej pošty zhabala všetku korešpondenciu. Takže možno jej list nikdy nedostal. A mohlo to aj vysvetľovať, prečo zmizli jeho posledné dva listy –

„Mama!“

Blížiac sa k domu MaryNell Aletta zdvihla zrak a uvidela Andrewa, ako k nej na tenkých nohách trieli dolu ulicou. Ponáhľala sa mu oproti.

„Čo robíš vonku, srdiečko?“ Pevne ho objala. Ušká mal ľadové. „A bez kabáta a šálu?“

„To je v pohode. Nie je mi zima. So Sethom sa hráme vonku, lebo jeho mama má stretnutie s bankárom.“

Aletta sa zamračila s vedomím, že Seth ich pozoruje z predného dvora. MaryNell Goodallová vedela, aký je Andrew náchylný na choroby a že sa do treskúcej zimy musí dobre zababušiť. Narodil sa o tri týždne skôr a vždy patril k tým menším deťom. A napriek tomu, že mal zdravú chuť do jedla – ten chlapec by prejedol celý deň, keby si to mohli dovoliť –, nikdy chlapcov vo svojom veku výškou nedobehol.

Čo sa s ním stane teraz, keď prišla o prácu? Ako ho uživí? Jeho a o sotva dva mesiace aj bábätko?

Vtedy jej napadlo, že jej strata zamestnania dopadne aj na MaryNell. Keď pred pár mesiacmi MaryNell sama prišla o prácu, ponúkla sa, že bude strážiť Andrewa – a bude ho učiť doma, ako vždy učila Seta. MaryNell tvrdila, že postarať sa o dvoch chlapcov je ľahšie, ako postarať sa o jedného, a Aletta vedela, že na tom vyhlásení je niečo pravdy. A pretože drahá pani Crawfordová, žena, ktorá strážila Andrewa predtým, sa presťahovala do Severnej Karolíny k jednému zo svojich detí, ponuka od MaryNell bola dokonale načasovaným požehnaním. Navyše bývala len štyri ulice od nich a Andrew so Sethom boli už aj tak dobrí kamaráti.

Aletta trvala na tom, že bude MaryNell platiť týždenne malú výplatu. Aj tak netušila, ako si tá žena vystačí bez práce a s omeškanou splátkou hypotéky. Nehovoriac o tom, že o manželovi Richardovi už viac ako tri mesiace nemala správy. Jeho mlčanie neveštilo nič dobré. Stále však existovala nádej. A tichá, mimoriadne pekná MaryNell sa nikdy nestážovala.

Napriek obavám, ktoré ju tlačili v hrudi, Aletta postrehla v Andrewových očiach nadšenie a pokúsila sa o ľahkosť v hlase. „Zoberme tvoj kabát, aby sme mohli ísť domov a osláviť tvoje narodeniny!“

„Stále sa chystáš upiecť môj obľúbený koláč?“

„Samozrejme, že sa chystám.“ Šetrila týždne, aby mohla nakúpiť prísady do koláča s čokoládovým krémom – cukor,

vanilka a kakao boli nielen drahé, ale bolo aj ťažké zohnať ich. Teraz dokázala myslieť len na to, o koľko dlhšie im tie peniaze mohli vydržať. Ale Andrew má narodeniny a ona bola odhodlaná spraviť ich výnimočnými. Vyštverala sa po schodoch na priedomie a zaklopala na dvere.

MaryNell otvorila o okamih neskôr a na tvári sa jej zračilo prekvapenie. „Aletta! Si tu skoro. Ale... to je dobre. Vždy vravím, že aj tak pracuješ priťažko.“ Zaváhala, napokon o krok ustúpila. „Poď ďalej. Nechala som chlapcov chvíľu sa hrať vonku.“

„Áno, videla som ich,“ povedala Aletta jemne a potom si všimla muža sediaceho na diváne.

Keď vstúpila, vstal a pozrel sa najprv na ňu a potom na MaryNell. Aletta mala pocit, že ich v niečom vyrušila.

„Pán Cornwall,“ povedala konečne MaryNell napäto. „Dovoľte mi predstaviť vám pani Warren Prescottovú. Aletta, toto je pán Cornwall. Je to... známy. Z Franklinskej banky.“

Cornwall bol vysoký, so širokou hrudou, pevný v páse a podstatne starší. Vanula z neho autorita, ale nie taká, ktorá by vzbudzovala rešpekt. A aj keď ho MaryNell označila za známeho, Alette sa zdalo zvláštne, že sa jej priateľka tomu mužovi nedokáže pozrieť do očí. A odkedy chodia *známi* z banky na domáce návštevy?

„Pani Prescottová.“ Vrhol na ňu pohľad. „Rozhodne vás rád spoznávam.“

Aletta prikývla, ale už odvrátil zrak. „Aj ja vás, pane.“

Vtedy sa obrátil a – či už zámerne alebo nie – naklonil sa smerom k MaryNell tak, že pre Alettu bolo nemožné vidieť mu do tváre.

„Pani Goodallová, ďakujem vám za dnešný rozhovor a očakávam, že sa čoskoro ozvete.“

MaryNellin pohľad zaletel k nemu. „Áno. Ja... ozvem sa.“